

Dama u plavom

HAVIJER SIJERA

Prevela sa šanskog

Ana Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Javier Sierra
LA DAMA AZUL

Copyright © Javier Sierra 2007

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kalđericama samostana Bezgrešnog začeca u Agredi, u
znak sećanja na sudbonosni susret 14. aprila 1991. godine.

Takođe, Karol Sabik i H. H. Benitesu, prikladnom „oruđu“
Programatora.

„Slučajnost je možda pseudonim
kojim se Bog potpisuje kada ne želi da obelodani svoje ime.“

Teofil Gotje,
La croix de Berny.

Bilokacija, f. Stanje i posledica bilociranja.
Bilocirati se. (Lat. *bi-* i *locare*, od *locus*, mesto).
Po nekim verovanjima, istovremeno se nalaziti
na dva različita mesta.

Rečnik španskog jezika.
Španska kraljevska akademija, 1992.

1.

Sakmo pade na kolena ophrvan stravom. Dok mu je tama osvajala biće, pravilno oblikovano telo mu je malaksalo. Koliko god da je širio i trljao oči, ratnik je bio nemoćan da uhvati makar i jedan tračak svetlosti. Neopisivo priviđenje ga je zaslepelo. Sada je u mraku, sam, u blizini svetog kamena svog plemena. A taj iskonski strah koji mu je zatomio vid istovremeno ga je sprečavao da krikne.

Nikad, za sve noći na straži, nije video ništa slično.

Ništa.

Nasumice, ne usuđujući se da okrene leđa blesku koji ga je upravo zaslepeo, Sakmo pokuša da pobegne iz tesnog procepa zmijskog kanjona. Nipošto nije smeo da mu se približi. Udubljenje koje je otvaralo prolaz ka srcu brda bilo je prokletu. Celo njegovo bratstvo je to znalo. U njegovoj utrobi sahranjeno je pet generacija šamana, magova, vidovnjaka, koji su tvrdili da je to jedino mesto u oblasti gde se može opštiti sa duhovima. Zato i jeste zastrašujuće mesto. Zašto je dozvolio da dođe čak dotle, prebacivao je sebi. Šta ga je, do đavola, privuklo kameonom polumesecu posvećenih ako je već znao za opasnosti koje ga čekaju? Osim toga, zar ta stena nije daleko od kruga koji je trebalo da nadgleda?

Ostala su još tri sata do svitanja. Tri sata dok ga ne zamene na dužnosti, ili ga ne nađu mrtvog. A Sakmo se i dalje borio za vazduh. Teško je disao. Nervozno. Pod utiskom. Živo. I sa bujicom pitanja koja su mu plavila misli.

Kakva je to vrsta svetlosti kadra da jednim udarom obori Humano ratnika? Munja? Možda iskra može da se sakrije u steni i napadne odraslog čoveka? I šta onda? Ustremiće se na njega i proždrti ga?

Stražar nije mogao prestati da razmišlja. Tek je zastao kada je usred svog nespretnog bega shvatio da je dolina zamukla. To nije dobar predznak, reče sebi. Um mu je dospeo na opasno tlo iracionalnog. Da mu se ona svetlost ne približava? Zaplašilo ga je sveže sećanje. Činilo se da je vatra koja ga je ostavila u mraku izlazila iz čeljusti nekog čudovišta, čarobne zveri koja livadu može da zбриše jednim dahom. Plemenska proročanstva pripovedala su o takvom kraju sveta. Govorila su da će vasiona ubrzo biti uništena plamenom i da će strašni blesak prethoditi uništenju svakog oblika života, konačnoj propasti Četvrtog sveta.

Ako je ono što se spustilo na uski prolaz znak kraja, niko i ništa neće moći da ga zaustavi.

Šta će on učiniti?

Vredi li potrčati da bi se podigla uzbuna?

I kako?

Slep?

Sakmo se iznenadi razabravši te kukavičke misli. Trenutak kasnije njegov mozak ih je protumačio: uljez nije ličio ni na šta o čemu se ranije govorilo. Sjajni mehur koji mu je nagoreo oči pojavio se iz proklete pukotine bez najave. Njegova je svetlost pekla i bila je veoma brza. Šta se moglo učiniti protiv takvog neprijatelja? Koji će ratnik u naselju moći da ga zaustavi? Možda je bolje da mu žena, mlada ćerka Ankti i pleme umru ne probudivši se? A on...

„Ankti“, prošapta.

U tami, dok ga je gušila potpuna tišina, ratnik uspori korake i okrete se ka steni koju je ostavio za sobom. Ako već mora, pomisli u trenu, barem će umreti kao častan čovek. Na nogama.

Lica okrenutog ka krvniku. Možda će ga se neko u budućnosti sećati kao prve žrtve Čudovišta kraja vremena.

U tom trenu se dogodilo.

Ratnik to nije očekivao.

Pet slogova – samo pet – izgovorenih veoma polako, probiše teški muk doline. Dolazili su iz milog, prijateljskog grla koje kao da je svoj šapat približilo samom uhu ratnika. Neobjašnjivo, glas ga pozva po imenu:

„Do-bro si, Sa-kmo?“

Pitanje sročeno na savršenom tanoanskom jeziku paralizovalo ga je. Stražar, uznemiren, nabra obrve i nagonski poseže za sekirom od vulkanske stene, koju je nosio za pojasom. *Ono* mu se obratilo?

Sakma je otac Gran Valpi, poglavica Kvelose naroda, obučio da se brani od živih. Ne od mrtvih.

„Sa-kmo...“

Glas ga snažnije opomenu.

Mrtvi?

Sećanje na starog roditelja navede ga da stegne zube i pripremi se da oružjem brani život. Bilo da je s ovog ili onog sveta, ta svetlost koja govori neće okončati s njim a da malo svog bića ne ostavi na crvenom pesku.

„Sa-kmo...“

Dok je po treći put slušao taj glas, sekirom zaseče vazduh označavajući odbrambeni krug oko sebe. I dalje je bio slep. „Zbogom, Ankti. Volim te.“ Ko god da je taj što ga zove, već je bio pored njega. Osećao mu je dah. Neizdrživu toplotu. Obamro od straha, s oružjem u drhtavoj levoj ruci, jedini muškarac na straži u selu podiže lice ka nebu iščekujući neizbežno. Otvorio je zacrvenele oči, i napregnuvši pogled ka tami neba, razazna mračnu senku, veliku poput totema, koja se baci na njega.

Ironijom sudbine, otac ga je godinama ranije na tom istom mestu, pokraj izvora Kvelosa, pripremao da umre. Da umre boreći se.

2.

U tom trenutku Sakmo se odluči na napad.

Međutim, pre nego što je ratnik uspeo da se suoči sa svojim progoniteljem i da mu zabije oružje među oči, zaslepi ga novi blesak. Jedva je imao vremena da razazna visoku i neobičnu priliku koja ga je sada promatrala. Nalet suvog vetra, čvrst poput suvog drveta, obori ga na leđa.

„Sa-kmo...“, ponovi.

Kraj mu je bio blizu. Sad ga je predosećao. Život će mu pobeći u jednom dahu.

Šta će biti s njegovom porodicom?

A s njegovim plemenom?

Šta ga čeka na drugoj obali života?

Dok je stražar gušio uzdahe u svetlosti koja ga je prekrivala, dolina se nanovo ispuni tajanstvenom, gotovo opipljivom bistri-
nom. Oblične kamene kuće plemena Kvelose, groblje staraca, velika kiva,* podzemna prostorija za obrede bratstva, pa čak i obale triju jezera okupaše se plavim plamenom. Ipak, Sakmo nije razaznao to čudo, i njegovom slepilu se ubrzo pridruži novi bolan simptom. U uši mu se uvuče vibrirajući zvuk, hiljadu puta snažniji od onog koji stvara jato jastoga, dovodeći ga do beznađa. Da li ga je to smrt dozivala?

---

* Špan.: kiva, prostorija za verske i duhovne obrede kod indijanskih plemena koja su naseljavala jugozapadni deo Severne Amerike. I danas postoje kod Pueblo i Hopi Indijanaca. (Prim. prev.)

Indijanac se sruči na tlo držeći ruke na slepoočnicama. Skoči. Kriknu i pesnicama se udari u glavu, ali zvuk ga potpuno prekri. Ispuni.

Ubrzo više nije mogao da mu se odupre. Zaboravio je koliko je napadač blizu. Zgrčen, lovac izgubi ono malo snage što mu je preostalo, i svom dužinom pade na tlo.

Mrak zagospodari njegovim duhom.

I tišina.

3.

Kada su uminuli zvuk i svetlost, mladi Indijanac je ležao ničice. Crtež na licu mu je bio uništen, a lobanja prošarana ogrebotinama. Nije znao koliko je vremena prošlo. Glava ga je bolela, osećao je mučninu i bio je razoružan. Njegova sekira se otkotrljala nekoliko koraka od mesta gde je ležao i nije imao snage da napipa tlo kako bi je dohvatio.

„Dra-gi Sa-kmo...“

Glas koji ga beše prestravio, zagrme nad njim; činilo se da dolazi sa svih strana. Nije znao koliko ga je vremena tu čekao. Ali bio je živ, živ!

„Zašto be-žiš od mene?“

Zbunjen, sin Gran Valpija nije želeo da odgovori. Lica i dalje priljubljena uz tlo, sakupio je dovoljno hrabrosti da preispita mogućnosti. Ubrzo se nečega dosetio. U struk mu se zario mali kameni nož, koji je koristio da odere lovinu.

Nagon ratnika ponovo prođe njegovim venama.

„Veliki put sam pre-šla kako bih te na-šla“, reče glas, sve manje isprekidan. „Ničeg ne tre-ba da se bojiš. Neću ti uči-niti našao.“

Glas priviđenja zvučao je mirno. Jasno. Govorio je istim dijalektom kao i ratnik. Činio je to otmeno, bez žurbe. Kada je Sakmo smogao snage da se usredsredi, primetio je da su jastozi prestali da bruje i da se svetlost ublažila, dozvoljavajući mu da napola otvori oči i da malo-pomalo povрати prisebnost.

Prvo nestadoše fleke, potom senke zamućenih ivica i nakon nekoliko trenutaka Sakmo se iznenadi videvši kolonu crvenih mrava kako mu prolazi pored lica.

Progledao je!

Tada je, uspravivši se, prvi put osmotrio lice svog napadača.

„Tako mi svih predaka...“, prošapta zadivljen.

Teško je opisati biće koje je bilo pred njim: u neposrednoj blizini netremice ga je gledalo oštro žensko lice. Činilo se da je oblikovano u drvetu. Strogo. Krupnih i bistrih očiju. Dugih ruku, s tankim i nežnim prstima. Nikad nije video čudniju odeću. Snažno mu privuče pažnju ogrtač nebeskoplave boje kojim je pokrivala kosu za koju je Sakmo naslućivao da je tamna, i debeli kanap kojim je njegova progoniteljka opasala haljinu. Kao da se sažalila, žena se osmehnu.

„Znaš li koji je dan?“

Pitanje je zbunilo Sakma. Duh ga je izgovorio ne otvarajući usta.

„Se-čas li se današnjeg da-tu-ma?“

Indijanac je ponovo pogleda, preneražen, ali ne odgovori. Nije znao šta je time želela da kaže.

„Hi-ljadu šest-sto dva-deset deveta godina gospodnja. Du-go mi je trebalo da te pro-nađem, Sakmo. Sa-da ćeš mi po-moći.“

„Pomoći...“

„Hi-ljadu šest-sto dva-deset deveta“, ponovi.

Sakmo se postepeno upravljao dok nije uspeo da stane na noge. Opipao je pojas tražeći nož, polako ga izvukao i sakrio iza lakta. Za to vreme, žena iz čije kože je isijavala svetlost kao da se uzdiže nekoliko pedalja iznad zemlje. S te visine njen zašiljeni profil više nije izgledao preteće već blago. Više nije bilo sumnje: Sakmo se nalazio pred plavim duhom pašnjaka. Otac mu je jednom prilikom pričao o njemu.

„Da li je ovom svetu došao kraj, gospo?“

Čuvši stražarevo pitanje, dama zasja i ne pomerajući usne reče:

„Još ne, si-ne. Do-šla sam ne-što da objavim za lju-de tvog plemena. Ipak, bio mi je po-treban ne-ko kao ti. Znaš? Ima još malo vremena. Veoma malo, Sa-kmo.“

„Malo? Malo vremena do čega?“

„Do do-laska pra-vog Boga. Moraš da pri-premiš svoj narod. Mo-raš da sprečiš krvo-proliće.“

Indijanac protrlja oči pokušavajući jasnije da vidi sagovornicu. Oči su mu još bile osjetljive.

„Ubićeš me?“, upitao je stežući oružje.

„Ne.“

„Zašto si me onda odabrala?“

„Zbog tvog zna-ka, Sa-kmo.“

„Mog znaka?“

„Po-gledaj svoju ruku.“

Do tog trenutka stražar nije primetio – mrk beleg veličine zmijskog ujeda u obliku ruže ocrtao mu se na prednjoj strani leve podlaktice.

„To je be-leg onih koji vide.“

Žena se nagnu ka Indijancu i pruži ruku kako bi mu dotakla obrijanu lobanju. Niz kičmu mu prodoše trnci prisilivši ga da opusti ruke i ispusti kameni nož.

„Nećeš me na-pasti. Pre svega, treba da ti pre-dam nešto“, nastavila je. „To će ra-zumeti samo unuci tvojih unuka, ali tek nakon nekih tri-sta godina.“

„Trista godina?“

„Skoro će-tiri hiljade mesečevih mena...“, potvrdila je. „A ti ćeš to ču-vati.“

„Šta je to?“

„Uskoro, kada se po-novo sretnemo, sa-znaćeš.“

Rekavši to, dozvolila je da tama ponovo zagospodari dolinom.

4.

Los Anđeles, Kalifornija.

Trista šezdeset dve godine kasnije.

„Kažete da se taj san stalno ponavlja?“

Doktorica Mejers se nagnu ka divanu na kome joj je ležala pacijentkinja tražeći kud joj je odlutao pogled. Mučena nizom strepnji koje nije mogla da dovede u vezu, Dženifer Narodi je tek dva dana dolazila u njenu raskošnu ordinaciju u Ulici Brodvej, koja se nalazila u gradskoj poslovnoj četvrti. Linda Mejers je bila zbunjena: u beleškama joj je gospođica Narodi opisana kao žena od trideset četiri godine, zdrava, sportski tip, bez psihijatrijskih slučajeva u porodici, uravnotežena, dobrog imovnog stanja i, povrh svega, privlačna. Nikada se nije udavala, nije imala ozbiljnu vezu, niti se činilo da joj je potrebna, a sa roditeljima se dobro slagala. Naizgled, žena bez ozbiljnih problema.

„Da, u toku tri dana sam dva puta sanjala taj isti san“, prošapta Dženifer zabacivši tamnu kosu pokušavajući da izbegne ispitujuće oči psihijatra. „Znate, to nije košmar, ali svaki put kada legnem, pomislim kako će se vratiti. I to me brine.“

„Kada ste ga poslednji put sanjali?“

„Sinoć! Zato sam došla da vas vidim tako rano. Još je svež...“

„Da li uzimate lek koji sam vam prepisala?“